

PROGRAM WYCHOWAWCZY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 14
Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
IM. BOHATERÓW WARSZAWY
W WARSZAWIE
NA LATA 2010 - 2015

WARSZAWA, 2010 r.

„Nie takie ważne,
żeby człowiek dużo wiedział, ale żeby dobrze wiedział;
nie żeby umiał na pamięć, ale żeby rozumiał;
nie żeby go wszystko troszkę obchodziło,
ale żeby go coś naprawdę bardzo zajmowało...”
Janusz Korczak

Program Wychowawczy opracowany został zgodnie z:

- Statutem Szkoły
- Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej-art.72
- Konwencją o Prawach Dziecka – art.3, art.19, art.33
- Rozporządzeniem MEN z dnia 26.02.2002 roku (Dziennik Ustaw nr 51 poz.458) w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego (do wygaśnięcia);
- Rozporządzeniem z dnia 23 grudnia 2008 roku (Dziennik Ustaw 2009, nr 4 poz.17) w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego [w poszczególnych typach szkół]
- Rozporządzeniem z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dziennik Ustaw nr 19 poz. 167).

Opracowanie programu wychowawczego szkoły poprzedziła diagnoza środowiska szkolnego.

Podstawowymi narzędziami tej diagnozy były:

- obserwacja pracy nauczycieli
- obserwacja pracy i zachowań uczniów
- rozmowy z uczniami, rodzicami, wychowawcami
- ankiety wśród uczniów, rodziców i nauczycieli

Mocne strony szkoły:

1. budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie jej tradycji,
2. zauważanie przez wychowawców potrzeb uczniów,
3. rozwiązywanie ich problemów, prawidłowa reakcja na patologiczne zachowania,
4. zindywidualizowane podejście do uczniów,
5. integrowanie klas poprzez różnego typu wyjścia, wycieczki, wyjazdy, imprezy środowiskowe,
6. dbałość o bezpieczeństwo uczniów,
7. empatia – wrażliwość na potrzeby innych, zwłaszcza uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
8. objęcie dużej liczby uczniów pracą opiekuńczo-wychowawczą i zajęciami specjalistycznymi.

Słabe strony:

1. brak konsekwencji w działaniach wychowawczych,
2. brak twórczej komunikacji na linii: nauczyciel – uczeń – rodzice,
3. zbyt małe zainteresowanie niektórych rodziców nauką i problemami dzieci,
4. problemy wynikające z dużej liczby dzieci młodszych (0-I) i wielkości budynku.

WSTĘP

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 14 w Warszawie realizuje cele zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz w statucie szkoły. Program wychowawczy szkoły został opracowany w oparciu o personalistyczną koncepcję człowieka, według której dobro ucznia jest wartością nadrzędną. Harmonijnie realizując funkcję dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą dążymy do wprowadzenia młodych ludzi w różnorodne dziedziny życia i nauki, a także zapewniamy możliwość atrakcyjnego spędzania czasu, rozrywki i odpoczynku.

I. Misja szkoły

Misją naszej szkoły jest holistyczne podejście do wychowania. Staramy się, aby proces wychowawczy obejmował całego ucznia: jego rozwój fizyczny, zdolności spostrzegania i kojarzenia, intelekt, życie uczuciowo-emocjonalne, zdolność wyboru dobra i realizacji zamierzonych celów.

II. Wizja szkoły

Szkoła, która:

- nie dzieli uczniów na lepszych i gorszych;
- dostrzega zdolności dziecka i rozwija je;
- kieruje się zasadą wiary w możliwości dziecka;
- dostosowuje wymagania programowe do możliwości ucznia;
- preferuje życzliwość i bezpieczną atmosferę, opartą na kulturze osobistej nauczycieli, uczniów i rodziców;
- uczy dzieci szacunku do ojczyzny, jej historii, tradycji, kultury;
- współpracuje z rodzicami, słucha ich opinii;
- potrafi pozyskać rodziców do aktywnego uczestnictwa w procesie budowania systemu wartości dzieci;
- kształtuje postawę życzliwości wobec rówieśników;
- dba o dobór kadry pedagogicznej, która jest sprawiedliwa, konsekwentna, ciesząca się autorytetem i zaufaniem u dzieci i rodziców;
- pomaga uczniom w ich indywidualnych zmaganiach, wydobywa i rozwija talent dziecka, uczy wiary we własne siły;
- zachęca i włącza wszystkich do współdecydowania w różnych sprawach.

III. CELE GŁÓWNE:

- rozbudzanie uczuć i kształtowanie postaw patriotycznych
- budowanie więzi uczuciowych: przyjaźni, szacunku, tolerancji dla inności oraz prawidłowego komunikowania się i znajdowania sposobów przezwycięzania stresów
- zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka w bezpiecznym i ekologicznym środowisku
- rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zdolności twórczych oraz samodzielnego myślenia i sprawnego działania
- efektywna współpraca z rodzicami i integracja ze środowiskiem lokalnym
- rozwijanie postawy i poczucia przynależności do wspólnoty europejskiej

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Absolwent klasy trzeciej:

1. **Dobrze zna swoje najbliższe otoczenie i samego siebie.**
 - Coraz lepiej orientuje się w swoim najbliższym otoczeniu i szkole.
 - Poprawnie posługuje się językiem polskim.
 - Troszczy się o zdrowie i bezpieczeństwo własne oraz innych.
2. **Jest aktywny.**
 - Zdobywaną wiedzę potrafi zastosować w życiu codziennym.
 - Chętnie korzysta z poznanych źródeł wiedzy, obserwuje zjawiska, sytuacje i działania innych ludzi.
 - Potrafi wyciągać proste wnioski ze swoich obserwacji, przyjmuje uwagi i sugestie.
3. **Jest ciekawy świata.**
 - Poszukuje nowych źródeł informacji.
 - Stara się poszerzać i pogłębiać swoją wiedzę.
 - Postrzega złożoność świata przyrody, dostrzega zagrożenia dla środowiska i zna sposoby jego ochrony.
4. **Jest otwarty.**
 - Nawiązuje kontakty z rówieśnikami i osobami dorosłymi.
 - Potrafi współdziałać w grupie.
 - Umie śmiało prezentować własne zdanie i słuchać innych.
 - Szanuje poglądy i odmiennosc innych.
 - Stara się zrozumieć innych i dostrzec w nich coś dobrego.
5. **Jest odpowiedzialny.**
 - Zna prawa i obowiązki ucznia.
 - Dotrzymuje wyznaczonych terminów.
 - Szanuje czas swój i innych.
 - Rozumie potrzebę ponoszenia konsekwencji swoich działań.
6. **Jest krytyczny wobec siebie i innych.**
 - Cieszy się z sukcesów i akceptuje porażki.
 - Umie rozpoznać sytuacje niewłaściwego zachowania i skorygować je.
 - Nie przechodzi obojętnie wobec cudzych niewłaściwych zachowań.
2. **Jest prawy.**
 - Rozróżnia dobre i złe zachowanie.
 - Umie przyznać się do zachowania nieuczciwego.
 - Rozumie, że nie wolno realizować własnych potrzeb kosztem cudzych praw i interesów.

Absolwent klasy szóstej:

1. Doskonale funkcjonuje w swoim naturalnym otoczeniu.

- Umie zachować się w domu i w szkole.
- Jest pogodny, pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi.

2. Jest aktywny.

- Lubi ruch i chętnie uprawia sport w najróżniejszych jego odmianach.
- Chętnie podejmuje próby ekspresji artystycznej: na miarę swoich możliwości śpiewa, gra, rysuje i maluje.
- Ma swoje upodobania jako twórca i odbiorca sztuki.
- Potrafi wybrać wartościowe dobra kultury.

3. Jest ciekawy świata.

- Chętnie zdobywa wiadomości korzystając z różnych źródeł wiedzy.
- Interesuje się otaczającym go światem, dostrzega jego złożoność, analizuje istniejące w nim zależności i związki przyczynowo-skutkowe.
- Stara się poszerzać swoją wiedzę.
- Jest aktywny intelektualnie.

4. Jest krytyczny.

- Potrafi selekcjonować i porządkować zdobywane informacje i ocenić ich przydatność do określonego celu.

5. Jest odpowiedzialny.

- Stara się przewidzieć skutki swoich działań.
- Wykorzystuje wcześniejsze doświadczenia i gotów jest ponieść konsekwencje swoich czynów.
- Cieszy się z sukcesów.
- Działając w grupie poczuwa się do współodpowiedzialności.

6. Jest wytrwały.

- Stara się rozwiązywać problemy.
- W trudnych sytuacjach wie, do kogo zwrócić się o pomoc i korzysta z niej.
- Potrafi świadomie dążyć do usprawnienia swojego warsztatu pracy, wykorzystywania nowych źródeł wiedzy, opanowania nowych narzędzi.

7. Jest otwarty.

- Wykorzystuje możliwości, jakie stwarzają mu dom i szkoła.
- Rozumie (choć nie znaczy, że przyjmuje bezkrytycznie) ograniczenia wynikające z jego wieku.
- Chętnie i skutecznie nawiązuje kontakty, prezentując swój punkt widzenia i rozważając poglądy innych.
- Wie, że istnieją różne sposoby komunikowania i bez trudu uczy się korzystania z nowoczesnych technologii komunikacyjnych.

8. Dobrze nawiązuje współpracę z innymi ludźmi.

- W grupie potrafi działać zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami.
- Interesuje się stawianymi przed nim zadaniami, potrafi planować swoje działanie.

9. Jest punktualny.

- Dotrzymuje terminów.
- Ma poczucie czasu i umie zaplanować swoje zajęcia.
- Szanuje swój czas i innych ludzi.

10. Jest rozważny.

- Zna zagrożenia występujące w jego środowisku, modyfikuje swoje zachowanie w ich przewidywaniu.
- Potrafi zapewnić bezpieczeństwo sobie i innym.
- Przestrzega zasad higieny.

11. Jest tolerancyjny.

- Rozumie, że różnice między ludźmi są czymś naturalnym i pożądanym.
- Stara się każdego zrozumieć i dostrzec w nim coś dobrego.

12. Zna znaczenie słów: przyjaźń, uczciwość, prawdomówność.

13. Czyni stałe postępy edukacyjne.

- Sprawnie komunikuje się w języku polskim.
- Korzysta ze źródeł książkowych, swobodnie wyraża swoje myśli w formie pisemnej i ustnej.
- Sprawnie liczy w zakresie zbioru liczb wymiernych, szczególnie w praktycznych sytuacjach życiowych.
- Posługuje się podstawowymi pojęciami geometrycznymi.
- Potrafi planować proste eksperymenty, przeprowadzać je, dokumentować i wyciągać z nich wnioski.
- Dysponuje znacznym zasobem informacji o otaczającym go świecie oraz szeregiem umiejętności, stanowiących punkt wyjścia do dalszej nauki w zakresie różnych dziedzin edukacji.

V. POWINOŚCI WYCHOWAWCZE KAŻDEGO NAUCZYCIELA

Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej, a jest nim każdy nauczyciel pracujący w tej szkole wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, powinni zmierzać do tego, aby uczniowie w szczególności:

1. Znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, społecznym, estetycznym, wolicjonalnym, moralnym, duchowym, emocjonalnym, fizycznym).
2. Rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie.
3. Mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie.
4. Stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego z dobrem

- innych, odpowiedzialność za siebie i odpowiedzialność za innych, wolność własną z wolnością innych.
5. Poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia wszelkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie, szczególnie w sytuacjach trudnych.
 6. Uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowywali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych.
 7. Przygotowywali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się.
 8. Kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów, umieli współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów.
 9. Nabywali umiejętności współlistnienia i współdziałania w grupie rówieśniczej i społecznej.

VI. POWINNOŚCI WYCHOWAWCÓW KLASOWYCH

Zadaniem wychowawcy jest sprawowanie opieki nad uczniami, a w szczególności:

1. Tworzenie warunków wspomagających wszechstronny rozwój ucznia, proces jego uczenia się oraz przygotowywania do życia w rodzinie i społeczeństwie.
2. Integracja zespołu klasowego.
3. Kształtowanie właściwych stosunków pomiędzy uczniami, opierające się na tolerancji i poszanowaniu godności osobistej.
4. Podejmowanie działań umożliwiających rozwiązywanie konfliktów w zespole uczniów oraz pomiędzy uczniami a innymi członkami społeczności szkolnej.

Wychowawca, by zrealizować wymienione zadania:

1. Otacza indywidualną opieką każdego wychowanka.
2. Wspólnie z uczniami i ich rodzicami:
 - planuje i organizuje różne formy życia klasowego,
 - wspiera rodziców w procesie wychowawczym,
 - opracowuje na podstawie „Programu Wychowawczego Szkoły” treści i formy zajęć tematycznych na godziny do dyspozycji wychowawcy.
3. Zapoznaje rodziców i uczniów z obowiązującymi w szkole zasadami oceniania, klasyfikowania, promowania uczniów.
4. Współdziałania z nauczycielami uczącymi w jego klasie, uzgadniając z nimi i koordynując ich działania wychowawcze wobec uczniów, a także wobec tych uczniów, którym z racji szczególnych uzdolnień albo z powodu trudności i niepowodzeń szkolnych potrzebne jest zapewnienie indywidualnej opieki.
5. Utrzymuje kontakt z rodzicami uczniów w celu:
 - poznania i ustalenia potrzeb opiekuńczo – wychowawczych ich dzieci,
 - okazywania im pomocy w ich działaniach wychowawczych oraz otrzymywania od nich pomocy w swoich działaniach,
 - włączania ich w sprawy życia klasy i szkoły,
 - współpracy z rodzicami, włączając ich do rozwiązywania problemów wychowawczych.

6. Współpracuje z pedagogiem szkolnym i innymi specjalistami świadczącymi wykwalifikowaną pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności, także zdrowotnych oraz zainteresowań i szczególnych uzdolnień uczniów.
7. Jest rzecznikiem spraw ucznia w kontaktach z innymi osobami.
8. Śledzi postępy w nauce swoich wychowanków.
9. Pomaga w podejmowaniu decyzji dotyczącej kierunku dalszej edukacji.

VII. ZASADY WSPÓLPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI

1. Miejscem kontaktów rodziców /opiekunów prawnych/ z nauczycielami, wychowawcami jest szkoła, w uzasadnionych przypadkach (np. choroba ucznia) - dom ucznia.
2. Kontakty rodziców /opiekunów prawnych z nauczycielami odbywają się wg harmonogramu przedstawionego na pierwszym spotkaniu z wychowawcami we wrześniu.
3. Spotkania odbywają się w formie:
 - zebrań z rodzicami,
 - indywidualnych konsultacji,
 - spotkań okolicznościowych,
 - spotkań w domu ucznia.
4. O ewentualnym terminie spotkań z rodzicami /prawnymi opiekunami/ wychowawca informuje pisemnie rodziców /opiekunów prawnych/ z wyprzedzeniem, podając datę, miejsce, godzinę spotkania. Rodzice /opiekunowie prawni/ zobowiązani są zapoznać się z informacją, potwierdzić ją podpisem. Informacje o zebraniach są zamieszczane również na stronie internetowej szkoły.
5. Obecność rodziców /prawnych opiekunów/ na zebraniach jest obowiązkowa. Obecność jest potwierdzana podpisem na liście obecności.
6. W sytuacjach uzasadnionych wychowawczo, szkoła wzywa rodziców /prawnych opiekunów/ poza uzgodnionymi terminami.
7. Rodzice /prawni opiekunowie/ uczniów mogą dodatkowo kontaktować się z nauczycielami w przypadkach uzasadnionych, jednak po uprzednim uzgodnieniu z nauczycielem (telefonicznie lub pisemnie).
8. Nauczyciel nie może przyjmować rodziców /prawnych opiekunów/ w trakcie prowadzonych przez siebie zajęć szkolnych (w tym również dyżurów na korytarzach w czasie przerw).
9. Miejscem kontaktów nauczycieli i rodziców /opiekunów prawnych na terenie szkoły są sale lekcyjne (nie pokój nauczycielski) oraz gabinety (dyrektora, pedagoga, psychologa, itp.). Poza tymi miejscami nie udziela się informacji. Nie udziela się również telefonicznych informacji o uczniu (bez uprzednich uzgodnień w przypadkach losowych).
10. W przypadku uchylania się rodziców od kontaktów z wychowawcą lub nauczycielem, rodzice /prawni opiekunowie/ zostają wezwani do szkoły listownie, w wyznaczonym terminie.
11. W nagłych sytuacjach wychowawca może skontaktować się z rodzicami /prawnymi opiekunami/ telefonicznie, w innych sytuacjach wzywa się rodziców /opiekunów prawnych/ w formie pisemnej (w dzienniczku ucznia) lub listownie, za pośrednictwem sekretariatu szkoły.
12. Przebieg zebrań z rodzicami /opiekunami prawnymi/ jest protokołowany. Protokoły zebrań znajdują się w teczce wychowawcy klasy.
13. Notatki z rozmów indywidualnych (treść rozmów, ustalenia, zobowiązania, itp.) tworzone są na specjalnie opracowanym druku i zamieszczane w teczce wychowawcy i poświadczane podpisem osób uczestniczących w spotkaniu.

14. Wynikłe w czasie zebrań lub rozmów indywidualnych sprawy sporne (wymagające udziału lub interwencji dyrektora szkoły), wychowawca lub nauczyciel zgłasza zaraz po zebraniu dyrektorowi szkoły.
15. Wszelkie uwagi i wnioski dotyczące organizacji i funkcjonowania szkoły rodzice /opiekunowie prawni/ kierują w następującej kolejności: do wychowawcy klasy, nauczyciela uczącego danego przedmiotu, pedagoga szkolnego, dyrektora szkoły.

VIII. WSPÓLPRACA Z SAMORZĄDEM UCZNIOWSKIM

1. Demokratyczny wybór samorządów klasowych oraz samorządu szkolnego szkoły podstawowej.
2. Udział przedstawicieli samorządu w spotkaniach z opiekunem SU, dyrekcją i pedagogiem szkolnym.
3. Udział przedstawicieli samorządów klasowych w spotkaniach z rodzicami.
4. Reprezentowanie społeczności szkolnych w sprawach spornych dotyczących przestrzegania Statutu, WSO i przyjętych regulaminów.

IX. ZASADY WSPÓLPRACY ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM

Szkoła współpracuje z następującymi instytucjami i organizacjami w celu podniesienia jakości pracy wychowawczej:

1. wymiar sprawiedliwości – policja, sąd, kuratorzy, straż miejska
2. instytucje oświatowo - opiekuńcze - szkoły, przedszkola, domy dziecka, Dzielnicowy Ośrodek Pomocy Społecznej, Towarzystwo Pomocy Dzieciom, fundacje
3. władze lokalne Dzielnicy Warszawa - Ursus
4. placówki kulturalne - lokalne media, kino, biblioteki.
5. inne – schroniska dla zwierząt.

X. HARMONOGRAM UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH

1. Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
2. Ślubowanie klas pierwszych
3. Dzień Edukacji Narodowej i Święto Szkoły
4. Rocznica Odzyskania Niepodległości
5. Wigilia szkolna
6. Bal karnawałowy
7. Święto Wiosny
8. Dzień Ziemi.
9. Konstytucja 3 Maja
10. Dzień Dziecka
11. Zakończenie roku szkolnego

XI. CEREMONIAŁ SZKOLNY –zasady zamieszczone są w Statucie Szkoły

XII. POWINNOŚCI I TREŚCI WYCHOWAWCZE WŁAŚCIWE DLA POSZCZEGÓLNYCH ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH W KL. I - III

Edukacja polonistyczna:

Zapoznanie uczniów z tekstami kultury odpowiednimi dla ich wieku, doświadczeń i możliwości percepcyjnych, wzbogacających wiedzę o człowieku, życiu i świecie oraz ułatwiających realizację zamierzonych celów wychowawczych.

Uczeń:

- przestrzega różnych form komunikowania się z otoczeniem;
- potrafi wypowiadać się w różnych formach mówionych i pisanych;
- kształtuje nawyki stosowania reguł ortograficznych i interpunkcyjnych;
- przejawia swoją indywidualność i wyraża siebie poprzez uczestnictwo w życiu środowiska szkolnego i regionalnego;
- potrafi pracować w zespole i porozumiewać się z innymi.

Język obcy nowożytny.

Uczeń:

- wie, że ludzie posługują się różnymi językami i aby się z nimi porozumieć, trzeba nauczyć się ich języka;
- potrafi współpracować z rówieśnikami w trakcie nauki;
- potrafi korzystać ze słowników obrazkowych, książeczek, środków multimedialnych.

Edukacja muzyczna.

Uczeń:

- świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie;
- kulturalnie zachowuje się na koncercie oraz w trakcie śpiewania hymnu narodowego.

Edukacja plastyczna.

Uczeń:

1. W zakresie percepcji sztuki:
 - potrafi określić swoją przynależność kulturową poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami, tradycjami;
 - potrafi dostrzec piękno w sztuce.
2. W zakresie ekspresji przez sztukę;
 - potrafi realizować działalność twórczą i ją rozpowszechniać w środowisku szkolnym.
3. W zakresie recepcji sztuki:

- potrafi rozróżniać takie dziedziny działalności twórczej jak: architektura, sztuki plastyczne i inne dyscypliny sztuki (fotografia, film);
- potrafi rozpoznać wybrane dzieła architektury i sztuki należącego do polskiego i europejskiego dziedzictwa kulturowego.

Edukacja społeczna

1. Kształtowanie zwyczajów, obyczajów i właściwych postaw wobec innych osób.

Uczeń:

- odróżnia, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi;
- wie, że należy być prawdomównym;
- współpracuje z innymi w zabawie, nauce szkolnej i sytuacjach rodzinnych;
- wie, co wynika z przynależności do rodziny;
- wie, że należy swoje oczekiwania dostosować do swojej rodziny;
- stosuje formy grzecznościowe w stosunku do dorosłych i rówieśników;
- wie, że należy być tolerancyjnym wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej.

2. Wzmocnienie poczucia tożsamości kulturowej, historycznej i narodowej.

Uczeń:

- wie, jakiej jest narodowości;
- wie, że Polska znajduje się w Europie;
- zna symbole narodowe.

3. Rozbudzanie szacunku do pracy innych i swojej.

Uczeń:

- wie, jak ważna jest praca w życiu człowieka;
- wie, jaki zawód wykonują jego bliscy;
- wie, czym zajmuje się kolejarz, aptekarz itd...

Edukacja przyrodnicza

1. Kształtowanie zwyczaju poszanowania świata roślin i zwierząt.

Uczeń:

- wie, jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku;
- zna warunki, w jakich hoduje się zwierzęta i uprawia rośliny;
- wie, jakie są zagrożenia dla środowiska ze strony człowieka (wypalanie łąk, zatrucie powietrza itp.);
- wie, jakie są zagrożenia ze strony zwierząt i roślin.

2. Zapoznanie uczniów ze sposobami obserwacji pogody.

Uczeń:

- wie, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę;
- wie, jaka jest zależność zjawisk przyrody od pór roku.

3. Przestrzega racjonalnych zasad racjonalnego odżywiania się;

- rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia;
- dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych.

Edukacja matematyczna

Uczeń:

- w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego zachowuje się rozumnie, dąży do wykonania zadania;
- radzi sobie w sytuacjach życiowych, których pomyślne zakończenie wymaga stosowania działań arytmetycznych;
- zna wartość nabywczą monet, radzi sobie w sytuacjach kupna i sprzedaży;
- zna pojęcie długu i konieczność spłacenia go.

Edukacja komputerowa

Obok głównego celu dydaktycznego nauczania obsługi komputera w klasach młodszych realizowane będą również treści i zagadnienia wychowawcze. Uczeń powinien wiedzieć, że komputer jest ważnym narzędziem pracy, źródłem rozrywki, jednak korzystanie z jego zasobów niesie również wiele zagrożeń.

Uczeń podczas zajęć:

- zdobędzie przygotowanie do bezpiecznego użytkowania komputera, higienicznego z nim obcowania oraz prawidłowego zorganizowania stanowiska pracy;
- wzbogaci możliwości intelektualne, kształtuje nawyki estetyczne;
- rozwinie zainteresowania poszczególnymi dziedzinami wiedzy;
- nauczy się prezentować własne uczucia i poglądy w oparciu o współczesne techniki informatyczne;
- będzie rozbudzał w sobie potrzebę niesienia pomocy koleżeńskiej;
- nauczy się poszanowania godności drugiego człowieka, swojej i cudzej własności oraz wytworów pracy ludzkiej;
- będzie dbał o kulturę języka oraz właściwe relacje w procesie komunikowania się;
- zdobędzie nawyki bezpiecznego korzystania z Internetu.

Zajęcia techniczne

1. Rozbudzanie zainteresowania środowiskiem technicznym.

Uczeń:

- zna ogólne zasady działania urządzeń domowych (np. latarki, zegar, odkurzacz) i prawidłowo z nich korzysta;
- orientuje się w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku np. meble, domy, samochody;
- umie dokonać podziału urządzeń i maszyn ze względu na ich przydatność i wykorzystanie w życiu i pracy ludzi;
- określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych, ekonomicznych, estetycznych.

2. Kształtowanie postawy twórczej i badawczej względem środowiska technicznego.

Uczeń:

- wie, jak realizować „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu (planuje działania, dobiera odpowiednie materiały i narzędzia);
- rozumie znaczenie organizowania działania technicznego (pracy indywidualnej i zespołowej).

3. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.

Uczeń:

- utrzymuje porządek wokół siebie, sprząta po sobie i pomaga innym utrzymywać porządek;
- zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego użycia narzędzi i urządzeń elektrycznych;
- wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drodze;
- umie właściwie korzystać z komunikacji miejskiej;
- wie, jak należy zachować się w sytuacji wypadku.

Wychowanie fizyczne

Uczeń:

- uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami;
- dba o to, aby prawidłowo siedzieć w ławce, przy stole itp.;
- wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i że można im zapobiegać poprzez: szczepienia ochronne, właściwe odżywianie się, aktywność fizyczną, przestrzeganie higieny; właściwie zachowuje się w sytuacji choroby,
- wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych (np. środków czystości, środków ochrony roślin),
- wie, że dzieci niepełnosprawne znajdują się w trudnej sytuacji i pomaga im,
- przestrzega zasad poruszania się po drogach,
- bierze udział w zabawach, mini grach i grach terenowych, zawodach sportowych, respektując reguły i podporządkowując się decyzjom sędziego,
- wie, jak należy zachować się w sytuacjach zwycięstwa i radzi sobie z porażkami w miarę swoich możliwości,
- dba o higienę osobistą i czystość odzieży,
- wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczna,
- wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych niezgodnie z przeznaczeniem,
- przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć ruchowych, posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem,
- potrafi wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych,
- wie do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.

Etyka

1. Znajomość i stosowanie ogólnie przyjętych norm i wartości.

Uczeń:

- przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (współpracuje w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych (grzecznie zwraca się do innych);
- ustępuje osobom starszym miejsca w autobusie, podaje upuszczony przedmiot itp.);
- wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych;
- zdaje sobie sprawę z tego, jak ważna jest prawdomówność, stara się przeciwstawiać kłamstwu i obmowie;
- potrafi z tej perspektywy oceniać zachowania bohaterów baśni, opowiadań, legend, komiksów;
- wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich.

2. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własną szkołę, klasopracownię.

Uczeń:

- wie, że jest częścią przyrody, chroni ją i szanuje; nie niszczy swojego otoczenia.

3. Rozbudzanie szacunku do pracy własnej i innych ludzi.

Uczeń:

- rozumie, że ludzie mają równe prawa, niezależnie od tego, gdzie się urodzili, jak wyglądają, jaką religię wyznają, jaki mają status materialny;
- okazuje szacunek osobom starszym;
- zastanawia się nad tym, na co ma wpływ, na czym mu zależy, do czego może dążyć nie krzywdząc innych; stara się nieść pomoc potrzebującym;
- starannie dobiera przyjaciół i pielęgnuje przyjaźnie w miarę swoich możliwości;
- wie, że ludzie żyją w różnych warunkach i dlatego nie należy chwalić się bogactwem ani nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach.

4. Kształtowanie podstawy tolerancji dla ludzi innej wiary, koloru skóry i poglądów politycznych.

Biblioteka I – III

1. Kształtowanie kultury czytelniczej i postrzegania książki jako wartości;
2. Rozwijanie zainteresowań czytelniczych;
3. Wyrabianie i pogłębianie nawyku czytania i uczenia się, korzyści i zadowolenia płynących z tych czynności, a także przyzwyczajanie do korzystania z bibliotek przez całe życie;
4. Rozwijanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji w samokształceniu;
5. Kształcenie postawy utożsamianie się z dziedzictwem kulturowym kraju, regionu, szkoły;
6. Wyrabianie postawy szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego, historycznego i tradycji narodowych;
7. Kształcenie umiejętności funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym;
8. Rozwijanie w uczniach etycznych postaw wobec siebie, swych obowiązków i innych ludzi;
9. Kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie;
10. Rozwijanie wśród dzieci takich umiejętności, jak:
 - rozpoznawanie, wyrażanie i rozumienie uczuć własnych i cudzych,
 - tolerancja i otwartość na innych,
 - akceptowanie odmienności,
 - nastawienie na szukanie mocnych stron w sobie i kolegach,
 - rozwiązywanie konfliktów zgodnie z zasadami współżycia w grupie.

XIII. POWINNOŚCI I TREŚCI WYCHOWAWCZE WŁAŚCIWE DO POSZCZEGÓLNYCH ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH W KLASACH IV – VI

Język polski

- kształcenie sprawności mówienia, słuchania, czytania i pisania w różnych sytuacjach komunikacyjnych,
- rozwijanie zainteresowania uczniów językiem narodowym,
- zapoznanie uczniów z dziedzictwem kultury narodowej,
- wprowadzanie w tradycję kultury narodowej i europejskiej,
- pobudzanie postaw kreatywnych ucznia w procesie zdobywania umiejętności i wiedzy,
- integrowanie różnych doświadczeń kulturowych,

Historia i społeczeństwo

- budzenie zainteresowania uczniów historią,
- wyrabianie szacunku i tolerancji dla różnych kultur i tradycji,
- poznawanie podstawowych wartości patriotycznych i narodowych,
- kształtowanie tożsamości narodowej i europejskiej,
- rozwijanie komunikacji społecznej,
- uświadomienie własnych praw i obowiązków,
- rozwijanie poczucia więzi ze wspólnotą lokalną,

Sztuka (muzyka, plastyka)

- rozwijanie wyobraźni oraz umiejętności muzycznych i plastycznych,
- stymulowanie różnych form aktywności muzycznej i plastycznej,
- poznawanie pieśni historycznych i muzyki narodowej,
- przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w kulturze,
- kształcenie świadomego odbioru sztuki,
- kształcenie właściwej postawy wobec własnej kultury i tożsamości narodowej,
- rozwijanie w uczniach postaw twórczych,
- rozwijanie zainteresowań i zamiłowań muzycznych i plastycznych,

Technika

- rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań ogólnotechnicznych,
- uczenie korzystania z instrukcji technicznych,
- rozwijanie postaw proekologicznych,
- kształtowanie postaw właściwych dla kulturalnego użytkownika drogi,
- opanowanie właściwej organizacji pracy indywidualnej i zespołowej,

Języki obce

- rozwijanie kompetencji językowych umożliwiających porozumiewania się,
- zrozumienie i szacunek dla innych kultur i narodowości,
- rozwijanie krytycznego, logicznego myślenia,
- uczenie szacunku dla wspólnego dobra,
- rozwijanie w uczniach postawy otwartości i tolerancji,

Matematyka:

- przedstawianie elementów matematyki jako składników kultury ogólnoludzkiej,
- rozwijanie samodzielnego i twórczego myślenia,
- rozwijanie pamięci, wyobraźni, abstrakcyjnego i logicznego rozumowania,
- ukazywanie treści matematycznych jako narzędzia stosowanego w wielu naukach,
- zastosowanie matematyki w działalności człowieka,
- kształcenie logicznego, twórczego myślenia, umiejętności wnioskowania, aktywności umysłowej, ścisłego wyrażania myśli i poglądów.

Informatyka:

- wielka, globalna wioska — rozwój informatyki i telekomunikacji zbliża ludzi i narody,
- kształcenie w uczniach poszanowanie prawa własności intelektualnej (programy, grafika, nagrania muzyczne, filmy),
- uczulenie uczniów na nowe formy łamania prawa: komputerowe włamania do banków, niszczenie danych, wirusy komputerowe, kradzież impulsów telefonicznych,
- kultura i dobre maniere przy anonimowej wymianie informacji za pomocą sieci informatycznej,
- autocenzura i selekcja informacji w sieci,
- przeciwdziałanie nadużyciom w sieci,
- kształtowanie potrzeb korzystania z różnorodnych zasobów informacji naukowych dla rozwiązania różnorodnych zagadnień przyrodniczo - technicznych i modelowania procesów oraz selekcja informacji.

Wychowanie fizyczne:

- poznanie i wdrażanie do stosowania podstawowych zasad bezpieczeństwa w czasie zajęć,
- rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych
- nabywanie umiejętności samooceny i samokontroli własnej sylwetki i postawy ciała,
- kształtowanie i rozwijanie sprawności kondycyjnej,
- uświadamianie wartości różnych form ruchu dla kształtowania sprawności fizycznej,
- kształtowanie ambicji, wytrwałości w dążeniu do celu, rozbudzanie i pogłębianie wiary we własne siły poprzez dyscypliny lekkoatletyczne,
- kształtowanie umiejętności współpracy w grupie i umiejętności podporządkowania się określonym regułom działania w zespole,
- przestrzeganie obowiązujących zasad i przepisów w sporcie i rekreacji,
- nabywanie umiejętności inicjowania dla rodziny i rówieśników różnorodnych form wypoczynku czynnego.

Przyroda

- pobudzanie wrażliwości uczniów na piękno świata i wartości życia,
- poznanie zachowań sprzyjających bezpieczeństwu ludzi i przyrody,
- wyrobienie poczucia odpowiedzialności za środowisko,
- kształtowanie szacunku do zwierząt i przyrody oraz poczucia odpowiedzialności za ich stan,
- wyrobienie poczucia współzależności między człowiekiem a środowiskiem,
- kształtowanie nawyku zachowań proekologicznych takich, jak: segregowanie śmieci, zbiórka makulatury itd.,
- rozbudzanie potrzeby kontaktu z przyrodą,
- rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych;

- zapoznanie uczniów z podstawowymi formami rekreacji i turystyki,
- kształtowanie zdrowego stylu życia, zgodnie z hasłem „W zdrowym ciele, zdrowy duch”,
- poznawanie zagrożeń cywilizacyjnych oraz nabycie umiejętności właściwego zachowania się w przypadku kontaktu z przedmiotami niebezpiecznymi, toksycznymi, łatwopalnymi, wybuchowymi oraz z dzikimi zwierzętami,
- wyposażenie ucznia w wiadomości i umiejętności dotyczące bezpieczeństwa i udzielania pierwszej pomocy w trudnych sytuacjach, w tym w sytuacjach zagrożenia życia.

Etyka

- wychowanie w duchu szacunku dla drugiego człowieka,
- uczenie współpracy z innymi ludźmi,
- rozwijanie odpowiedzialności za wspólnotę klasową,
- wychowanie w miłości do samego siebie poprzez poczucie własnej godności, rozpoznawanie i rozwijanie swoich talentów,
- uczenie pracy nad własnym charakterem,

Biblioteka IV – VI

- umiejętność segregowania informacji i krytycznego ich odbioru,
- rozbudzanie zamiłowań, zainteresowań i potrzeb czytelniczych,
- przygotowanie do pracy samokształceniowej i wykorzystania mediów jako narzędzi pracy intelektualnej,
- kształtowanie postawy szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego w związku z globalizacją kultury masowej,
- dostarczenie wiadomości i kształtowanie umiejętności korzystania z warsztatu informacyjnego biblioteki w poszukiwaniu i wyborze książek, czasopism i innych dokumentów dla zaspokojenia własnych zainteresowań i wykonywania zadań w procesie uczenia się,
- kształtowanie umiejętności korzystania z różnych typów wydawnictw i wyszukiwania w nich informacji,
- powtórzenie wiadomości i umiejętności dotyczących czytania i utrwalania rezultatów lektury oraz wiadomości o dziejach książki i innych mediów, wyniesionych z zajęć poświęconym różnym przedmiotom nauczania,
- rozwijanie nawyku czytania i korzystania z różnych źródeł informacji i dóbr kultury oraz świadomego, starannego ich wyboru,
- kształtowanie nawyku korzystania z biblioteki szkolnej i bibliotek pozaszkolnych.

XIV. Ewaluacja programu

Ewaluacji dokonuje rada pedagogiczna w porozumieniu z rodzicami i samorządem uczniowskim na podstawie:

1. Obserwacji i analizy zmian w zachowaniu, postawach i działaniu uczniów prowadzonej przez nauczycieli, wychowawców i dyrekcję szkoły,
2. Przeprowadzonych wśród uczniów i ich rodziców ankiet.

XV. STRATEGIA WYCHOWAWCZA SZKOŁY

1/ KLASY I – III

SFERA ROZWOJU INTELEKTUALNEGO				
Cele wychowania (umiejętności, nawyki)	Rodzaje edukacji	Problematyka godzin do dyspozycji wychowawcy	Współpraca z rodzicami	Inne sposoby wychowawcze
Uczeń potrafi komunikować się z otoczeniem	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Formy zachowań w szkole; • Kultura słowa; • Zasady pracy w grupie; • Wzory dobrego zachowania; • Krąg uczuć; • Dyskusje klasowe	• Warsztaty dla rodziców	• Programy własne • Imprezy okolicznościowe • Konkurs „Savoir-vivre”
Uczeń kreatywnie wykorzystuje zdobytą wiedzę w życiu codziennym	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Różne źródła zdobywania wiedzy • Działanie, eksperymentowanie	• Pogadanki	• Korzystanie z Centrum Multimedialnego • Prezentacje • Wyjścia • Wycieczki
Uczeń dokonuje wyboru treści zgodnie ze swoimi zainteresowaniami	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• „Moje pasje”	• Zawód mojej mamy	• Koła przedmiotowe (programy własne) • Gazetki tematyczne • Wystawy prac • Wyjścia do teatru, muzeum, kina

Uczeń rozumie proste polecenia w języku nowożytnym	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Kultura innych narodów	• Spotkania integracyjne • Festyn kulinarny	• Konkursy • Lekcje biblioteczne • Projekty edukacyjne • Quizy językowe • Gazetki tematyczne • Korespondencje
Uczeń rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Warsztaty artystyczne • Plenery	• Organizowanie i udział w imprezach	• Wyjście na wystawy, do muzeum • Wystawy prac plastycznych • Konkursy
Uczeń potrafi wyciągnąć wnioski z obserwacji i doświadczeń	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Doświadczenie i obserwacje • Metody aktywne	• Współdziałanie w przygotowaniu doświadczeń	• Lekcje w terenie • Zielona Klasa • Ogród szkolny • Opieka nad kącikami przyrodniczymi (rybki, karmniki)
Uczeń konsekwentnie i twórczo dąży do wykonania zadania	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Różne sposoby rozwiązywania problemów	• Propozycje rodziców	• Psycholog • Pedagog • Mały Samorząd Szkolny • Kółka zainteresowań • Konkursy
Uczeń zna swoje uzdolnienia i potrafi je wykorzystać w praktyce	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Chęć wiedzieć więcej	• Spotkania indywidualne z rodzicami • Zebrania	• Indywidualna praca z uczniem zdolnym • Konkursy • Programy własne • Olimpiady

Uczeń umie korzystać z nowych technologii informacyjnych	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Internet – szybkie źródło informacji	• Zebrania • Prelekcje • Wpływ mediów na dziecko	• Korzystanie z Centrum Multimedialnego • Lekcje multimedialne • Konkursy
SFERA ROZWOJU DUCHOWO-EMOCJONALNEGO				
Cele wychowawcze (umiejętności, nawyki)	Rodzaj edukacji	Problematyka godzin do dyspozycji wychowawcy	Współpraca z rodzicami	Inne sposobności wychowawcze
Uczeń potrafi wyrażać swoje uczucia, emocje i radzić sobie z nimi	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane.	• Poznanie sposobów wyrażania uczuć, emocji; • Poznawanie sposobów radzenia sobie z emocjami.	• Pogadanka z rodzicami na temat okazywania uczuć dziecku.	• Spotkanie z psychologiem i pedagogiem, zajęcia terapeutyczne.
Uczeń potrafi odróżnić dobro od zła	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane.	• Dobre i złe zachowania-kryteria oceny zachowania; • Poznajemy zasady obowiązujące w stosunkach międzyludzkich.	• Kryteria oceny zachowania; • Jasne stosowanie granic w wychowaniu; • Dobry kolega; • Zły dotyk.	• Spotkanie z psychologiem i pedagogiem, zajęcia terapeutyczne.
Uczeń ma potrzebę aktywnego uczestnictwa w kulturze	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane.	• Pogadanki na temat kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych; • Zapoznanie z dorobkiem kultury narodowej w sferze sztuki, nauki • Kształcenie postaw twórczych we wszystkich sferach życia.	• Uświadomienie rodzicom znaczenia ich obecności w życiu szkolnym dziecka (uczestnictwo w uroczystościach, konkursach).	• Udział w koncertach, wyjście do kina, teatru.

Uczeń potrafi okazywać szacunek innym, i wie, że trzeba pomagać innym	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane.	• Znaczenie słowa tolerancja-szacunek dla innych osób; • Niesienie pomocy potrzebującym; • Sposoby niesienia pomocy innym.	• Pomoc przy organizowaniu akcji charytatywnych.	• Akcje charytatywne.
Uczeń potrafi szanować i kochać przyrodę	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane.	• Działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku.	• Współdział w wycieczkach.	• Wycieczki krajoznawcze, • własny kącik przyrody.
SFERA ROZWOJU MORALNO- SPOŁECZNEGO				
Cele wychowawcze (nawyki, umiejętności)	Rodzaj edukacji	Problematyka godzin do dyspozycji wychowawcy	Współpraca z rodzicami	Inne sposobności wychowawcze
Uczeń w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego zachowuje się rozumnie, dąży do wykonania zadania,	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Jak pokonywać trudności i problemy?	• Zwracanie uwagi rodzicom, by nie wyręczali swoich dzieci w tym, co mogą lub powinny robić same.	• Konkursy, imprezy okolicznościowe
Uczeń stosuje się do ograniczeń wynikających z korzystania z komputera,	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Komputer i ja	• Pogadanka na zebraniu z rodzicami o zagrożeniach komputerowych i sposobach przeciwdziałania zagrożeniom.	• Spotkania z psychologiem, pedagogiem.

Uczeń utrzymuje porządek wokół siebie (na swoim stoliku, w sali zabaw, szatni i w ogrodzie), sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymaniu porządku.	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	Ład i porządek wokół mnie.	Zachęcanie rodziców do tego, aby dzieci pomagały im w utrzymaniu porządku w domu.	Wycieczki, zielone szkoły
Uczeń potrafi odróżnić co jest dobre, co złe w kontaktach z rówieśnikami i z dorosłymi	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	Ustalenie zasad obowiązujących w klasie. Dobry kolega. Zły dotyk.	Przeprowadzenie dla dzieci i rodziców wspólnych warsztatów z zakresu podanej tematyki.	Wycieczki. Spotkania integracyjne.
Uczeń potrafi współpracować w grupie, przestrzega reguł obowiązujących w społeczności	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	Zasady współpracy w grupie, tworzenie norm grupowych. Spisanie kontraktu z grupą. Integracja grupy. Jestem członkiem społeczności szkolnej.	Wyjaśnienie rodzicom zasad funkcjonowania kontraktów.	Wycieczki. Spotkania integracyjne. Dyskoteki, bale.
Uczeń zna zagrożenia ze strony ludzi, wie do kogo zwrócić się o pomoc,	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	Zły dotyk. Spotkania ze Strażą Miejską, Policją.	Warsztaty dla rodziców z zakresu profilaktyki. Spotkania integracyjne z zakresu profilaktyki. Spotkania z pedagogiem i psychologiem.	Pogadanki. Apele. Warsztaty.
Uczeń zna zasady bezpiecznych zabaw	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	Jak bezpiecznie zachowywać się w szkole. Bezpieczne przerwy. Jak bezpiecznie spędzić ferie. Bezpieczne zabawy. Bezpieczne wakacje.	Zachęcenie rodziców do zainteresowania się formami odpoczynku dzieci i zwrócenia uwagi na ich zabawy.	Apele. Pogadanki. Wycieczki.

Uczeń jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej, itp.	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Co to jest tolerancja? • Jesteśmy różni. • Prezentacja różnych kultur.	• Warsztaty dla rodziców.	• Zabawy dramowe. • Spotkania integracyjne. • Wycieczki.
Uczeń zna prawa ucznia i jego obowiązki,	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Poznanie kodeksu ucznia. • Zapoznanie się z regulaminem szkoły.	• Przedstawienie rodzicom kodeksu ucznia. • Zapoznanie rodziców z regulaminem szkoły.	• Wycieczki. • Spotkania integracyjne.
Uczeń identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami.	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Moja rodzina. • Poznajemy swoje korzenie- tworzenie drzewa genealogicznego.	• Zachęcenie rodziców do dzielenia się z dzieckiem historią rodziny, wspólnego tworzenia drzewa genealogicznego.	• Spotkania integracyjne.
Uczeń potrafi dostrzec trudną sytuację dzieci niepełnosprawnych i zrozumieć ją.	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Niesienie pomocy ludziom niepełnosprawnym, chorym. • Pogadanka na temat tolerancji.	• Zwrócenie uwagi na tolerancję dzieci wobec słabszych, chorych, niepełnosprawnych • Zaangażowanie rodziców w prowadzone akcje charytatywne.	• Spotkanie z psychologiem i pedagogiem • Organizowanie akcji charytatywnych.
Uczeń rozumie potrzebę integracji i ma pozytywny stosunek do rówieśników	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Zasady współzycia w grupie; tworzenie norm klasowych i szkolnych. • Integracja grupy w zabawach.	• Przedstawienie rodzicom norm panujących w szkole/klasie- kontynuowanie tych zachowań w środowisku domowym	• Wycieczki • Dyskoteki • Praca w grupie

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 14 im. Bohaterów Warszawy w Warszawie

Uczeń potrafi zrozumieć, że nie dąży się do zaspokojenia swoich potrzeb kosztem innych	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Organizowanie konkursów i zabaw opierających się na zdrowej konkurencji • Organizowanie pracy w małych grupach.	• Pogadanka na temat konkurowania dzieci, zdrowego podejścia do wygranej	• Spotkanie z psychologiem, pedagogiem
Uczeń rozumie pojęcie kradzieży	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Organizowanie zajęć dramowych • Wyjaśnienie dzieciom pojęcia złodziej, kradzież.	• Pogadanka na temat przywłaszczenia sobie cudzego mienia	• Wycieczka do komisariatu policji • Rozmowa z policjantem • Rozmowa z pedagogiem szkolnym
Uczeń rozumie jak ważna jest w życiu prawdomówność.	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Organizowanie zajęć dramowych w celu pokazania, że kłamstwo nie popłaca. • Wyjaśnianie że ważne jest przeciwstawianie się kłamstwu.	• Pogadanka	• Rozmowa z psychologiem i pedagogiem
Uczeń w kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji np. nie mówi zbyt głośno.	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Ustalenie zasad obowiązujących w szkole	• Pogadanki z rodzicami na temat właściwego zachowywania się	• Imprezy szkolne, konkursy
Uczeń uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym także inspirowane literaturą	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Przedstawienie historii i opowiadań, które zawierają przesłanie wychowawcze, wzruszają i prowokują do refleksji nad własnym życiem i postępowaniem.	• Warsztaty dla rodziców, zebrania	• Spotkania świąteczne, uroczystości szkolne

Uczeń rozumie proste polecenia i właściwie na nie reaguje.	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Ustalenie zasad jakie panują w klasie i szkole.	• Rozmowy indywidualne	• Wycieczki
Uczeń dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych.	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Ustalenie zasad obowiązujących w klasie.	• Pogadanka z psychologiem i pedagogiem	• Imprezy szkolne, przedstawienia
Uczeń współpracuje z rówieśnikami w trakcie nauki.	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Zasady współpracy w grupie, integracja grupy	• Spotkania integracyjne	• Praca na zajęciach dodatkowych
SFERA ROZWOJU FIZYCZNEGO				
Cele wychowania (nawyki, umiejętności)	Rodzaje edukacji	Problematyka godzin do dyspozycji wychowawcy	Współpraca z rodzicami	Inne sposobności wychowawcze
Uczeń dba o swoją sprawność fizyczną i potrafi zachęcać do tego innych.	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Planowanie i organizowanie wspólnych wyjazdów	• Wspólne planowanie imprez rekreacyjnych i sportowych dla dzieci; • Udział w imprezach sportowych; • Propozycja działań sportowych dla rodziców.	• Zajęcia sportowe; • Zawody, rozgrywki szkolne i pozaszkolne; • Wycieczki, rajdy; • Turnieje tańca towarzyskiego.

Uczeń wie, jak zachować się w sytuacjach zwycięstwa i radzi sobie z porażkami.	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Znaczenie zasad „fair play”	• Wspólne planowanie imprez rekreacyjnych i sportowych dla dzieci; • Udział w imprezach sportowych; • Propozycja działań sportowych dla rodziców.	• Zawody sportowe szkolne i międzyszkolne; • Rajdy, wycieczki.
Uczeń dba o higienę osobistą i swój wygląd.	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Higiena w życiu codziennym	• Pomoc w przygotowaniu imprez klasowych.	• Pogadanki z pielęgniarką szkolną; • Spotkanie z lekarzem; • Prelekcje dotyczące czynności związanych z higieną osobistą; • Filmy edukacyjne.
Uczeń potrafi stosować zasady prawidłowego odżywiania.	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Piramida żywienia. • Zasad zdrowego odżywiania.	• Pomoc w przygotowaniu imprez klasowych; • Wspólne podnoszenie kultury spożywania posiłków; • Warsztaty kulinarne.	• Akcje: „Wiem, co jem” „Szkłanka mleka”
Uczeń dba o swoje zdrowie.	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Dyskusje klasowe. • Kulturalne spożywanie drugiego śniadania. • Udział w zajęciach na basenie. • „Dobre, a złe samopoczucie”.	• Prelekcje dla rodziców.	• Konkursy; • Filmy edukacyjne; • Pogadanki z pielęgniarką.

Uczeń potrafi aktywnie spędzać czas wolny.	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Turystyka krajoznawcza. • Różnorodne formy spędzania czasu wolnego. • „W zdrowym ciele, zdrowy duch”.	• Prelekcje dla rodziców.	• „Od zabawy do sportu”; • SKS; • Wycieczki, rajdy; • Gry i ćwiczenia terenowe.
Uczeń przestrzega zasad bezpiecznego zachowania w szkole i poza nią.	Edukacja wczesnoszkolna, kształcenie zintegrowane	• Podnoszenie standardów związanych z bezpieczną szkołą (dyżury nauczycieli, video – monitoring). • Regulamin szkoły.	• Pogadanka „Zagrożenia dziecka w drodze do szkoły”.	• Spotkania i prelekcje z przedstawicielami Straży Miejskiej, Straży Pożarnej, Policji; • Zajęcia na terenie Miasteczka Ruchu Drogowego; • Konkursy; • Wyjścia, wycieczki.

2/KLASY IV- VI

SFERA ROZWOJU INTELEKTUALNEGO				
Cele wychowawcze	Rodzaj edukacji	Problematyka godzin do dyspozycji wychowawcy	Współpraca z rodzicami	Inne sposoby wychowawcze
Uczeń potrafi samodzielnie uczyć się i poszukiwać informacji.	Wszystkie rodzaje edukacji, lekcje biblioteczne, lekcje informatyki, godzina z wychowawcą samodzielna praca ucznia.	• Sztuka prezentacji. • Rola reklamy	• Rozmowy indywidualne. • Wykorzystanie zawodowych doświadczeń rodziców.	• Konkurs czytelniczy. • Olimpiady. • Prezentacje multimedialne. • Egzamin na kartę rowerową. • Centrum multimedialne. • Spotkania z ciekawymi ludźmi.

Uczeń potrafi samodzielnie wypowiedzieć się i samodzielnie formułować wnioski.	Wszystkie rodzaje edukacji, godzina z wychowawcą klas IV-VI	• Sztuka prezentacji. • Sztuka argumentacji. • Dyskusje i debaty klasowe. • Zespołowe rozwiązywanie problemów.	• Lekcja otwarta dla rodziców.	• Praca w organizacjach szkolnych. • Samorząd Uczniowski.
Uczeń rozpoznaje i wykorzystuje własne przemyślenia i własne predyspozycje i zdolności.	Wszystkie rodzaje edukacji. Koła zainteresowań.	• Zespołowe rozwiązywanie problemów. • Sztuka autoprezentacji.	• Udział w uroczystościach szkolnych. • Piknik rodzinny.	• Udział w konkursach szkolnych, międzyszkolnych. • Olimpiady.
Uczeń potrafi bezpośrednio i otwarcie wyrazić swoje prośby, sądy i oczekiwania.	Wszystkie rodzaje edukacji, godzina z wychowawcą klas IV-VI.	• Sztuka prezentacji. • Sztuka argumentacji. • Dyskusje i debaty klasowe. • Zespołowe rozwiązywanie problemów.	• Wywiadowki partnerskie.	• Wybory do Samorządu Uczniowskiego.
Uczeń badawczo, twórczo i innowacyjnie poznaje świat.	Wszystkie rodzaje edukacji, godzina z wychowawcą klas IV-VI.	• Planowanie działań różnego typu.	• Udział rodziców, spotkania tematyczne.	• Wycieczki. • Udział w projektach edukacyjnych.
Uczeń wykorzystuje technologię informacyjno-komunikacyjną.	Wszystkie rodzaje edukacji, godzina z wychowawcą klas IV-VI., koła zainteresowań.	• Netykieta. • Zagrożenia w cyberprzestrzeni.	• Pogadanki tematyczne.	• Centrum multimedialne. • Biblioteka szkolna i publiczna.
Uczeń rozumie potrzebę poznawania języków i kultur innych narodów.	Wszystkie rodzaje edukacji, godzina z wychowawcą klas IV-VI., koła zainteresowań.	• Tolerancja wobec „inności” • Nasi sąsiedzi (inne narody)	• Spotkania integracyjne.	• Turnieje międzyszkolne, krajowe i międzynarodowe. • Wycieczki zagraniczne. • Projekty edukacyjne.

SFERA ROZWOJU MORALNO – SPOŁECZNEGO				
Cele wychowawcze (umiejętności, nawyki)	Rodzaj edukacji	Problematyka godzin do dyspozycji wychowawcy	Współpraca z rodzicami	Inne sposobności wychowawcze
Uczeń zachowuje się zgodnie z obowiązującymi normami i zasadami.	Wszystkie rodzaje edukacji, godzina z wychowawcą klas IV-VI., koła zainteresowań.	Zasady dobrego zachowania. Kodeks klasowy.	Pogadanki. Rozmowy indywidualne.	Przerwy. Wycieczki. Imprezy szkolne. Konkursy.
Uczeń zna tradycje oraz wartości narodowe i lokalne.	Wszystkie rodzaje edukacji, godzina z wychowawcą klas IV-VI., koła zainteresowań.	Tradycje i obyczaje szkolne, lokalne, regionalne.	Udział w imprezach i uroczystościach szkolnych. Zakup nagród.	Rajd Historyczny. Wyjścia pocztu sztandarowego. Samorząd uczniowski.
Uczeń zachowuje się tolerancyjnie, dostrzega potrzeby innych.	Wszystkie rodzaje edukacji, religia, godzina z wychowawcą klasy I-VI.	Tolerancja – co łatwo, a co trudno akceptować. Tolerancja i szacunek wobec drugiego człowieka.	Organizowanie spotkań dyskusyjnych dla rodziców. Korygowanie niewłaściwych zachowań uczniów.	Spotkanie z psychologiem, pedagogiem; Pogadanki; Filmy.
Uczeń rozumie ideę integracji i umie współpracować z kolegami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	Wszystkie rodzaje edukacji, godzina z wychowawcą klas IV-VI., koła zainteresowań.	„Inny” nie znaczy gorszy.	Pomoc w organizacji imprez i spotkań.	Imprezy integracyjne. Akcje charytatywne.

Uczeń potrafi współdziałać w zespole, jest inicjatorem zadań grupowych.	Wszystkie rodzaje edukacji, godzina z wychowawcą klasy I-VI.	• Zasady współpracy w grupie, tworzenie norm grupowych. • Spisanie kontraktu z grupą. • Integracja grupy. Jestem członkiem społeczności szkolnej.	• Wyjaśnienie rodzicom zasad funkcjonowania kontraktów.	• Praca w zespołach przedmiotowych; • Wycieczki; • Dyskoteki; • Imprezy okolicznościowe; • Zabawy integracyjne.
Uczeń okazuje szacunek dla polskiego dziedzictwa kulturowego, historycznego i tradycji narodowych.	Język polski, historia, godzina z wychowawcą klasy I-VI.	• Wyrabianie postawy szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego, historycznego i tradycji narodowych; • Kultywowanie tradycji i obyczajów: rodzinnych, regionalnych, narodowych i religijnych.	• Uczestnictwo rodziców w organizowanych przez szkołę uroczystościach i innych imprezach szkolnych wynikających z kalendarza.	• Wycieczki; • Imprezy okolicznościowe.
Uczeń ma wyrobione poczucie odpowiedzialności, jest punktualny, szanuje czas swój i innych.	Wszystkie rodzaje edukacji, godzina z wychowawcą klasy I-VI.	• Prawa i obowiązki ucznia. • Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za mienie szkolne, prywatne, społeczne. • Właściwe traktowanie obowiązków ucznia: samodyscyplina, punktualność.	• Punktualne przyprowadzanie dzieci do szkoły na zajęcia lekcyjne.	• Kształtowanie poczucia punktualności i obecności na lekcjach.

Uczenie właściwych zachowań w stosunku do otaczającej przyrody i istot żywych.	Przyroda, godzina z wychowawcą klasy I-VI.	• Troska o otaczającą nas przyrodę, działania proekologiczne.	• Uwrażliwianie dzieci na krzywdę wyrządzaną zwierzętom. • Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do przyrody.	• Zbiórka karmy dla zwierząt ze schroniska dla zwierząt. • Wycieczki do schroniska dla zwierząt, rezerwatu przyrody, • Udział w akcjach: „Dzień Ziemi”, „Sprzątanie świata”.
Uczeń ma swój udział w rozwoju samorządności (poznanie zasad działania samorządu klasowego, uczniowskiego)	Godzina wychowawcza	• Omówienie działalności samorządu klasowego i samorządu uczniowskiego. • Wybory do Samorządu.	• Wspólne planowanie zabaw integracyjnych • Spotkanie Rady Rodziców z uczniami –zasady współpracy.	• Organizowanie zabaw integracyjnych • Filmy • Konkursy międzyszkolne • Udział w wyborach (klasowych i szkolnych) • Spotkania z radnym.
Uczeń umie współżyć w grupie.	Wszystkie rodzaje edukacji; godzina wychowawcza, zajęcia pozalekcyjne	• Tworzenie kontraktów klasowych, zasad współpracy w grupie • Planowanie i organizowanie klasowych wyjść (kino, teatr,...) i imprez okolicznościowych	• Zapoznanie rodziców z zasadami funkcjonowania kontraktów • Warsztaty „Edukacja emocjonalna wśród dzieci”.	• Wycieczki • Dyskoteki • Imprezy okolicznościowe • Imprezy kulturalne • Pogadanki z pedagogiem „Jak radzić sobie w sytuacjach przemocy”.

Uczeń ma poczucie własnej wartości i godności.	Wszystkie rodzaje edukacji; godziny wychowawcze.	Organizowanie dyskusji, debat, warsztatów negocjacji w związku z rozwiązywaniem problemów klasowych, społecznych. Treningi asertywności.	Pogadanki i warsztaty dla rodziców.	Pogadanki z pedagogiem. Pogadanki z psychologiem. Zajęcia terapeutyczne. Indywidualne rozmowy nauczyciela z uczniem.
Uczeń rozumie i szanuje własną i cudzą autonomię i wolność.	Wszystkie rodzaje edukacji; godziny wychowawcze.	Organizowanie dyskusji, debat, warsztatów negocjacji w związku z rozwiązywaniem problemów klasowych, społecznych. Tolerancja.	Pogadanki i warsztaty.	Indywidualne rozmowy nauczyciela z uczniem. Pogadanki z pedagogiem. Projekty wychowawczo-edukacyjne.
Uczeń przestrzega zasad etycznych związanych z korzystaniem z komputera i Internetu, ocenia możliwe zagrożenia.	Wszystkie rodzaje edukacji, godzina z wychowawcą klas IV-VI., koła zainteresowań.	Netykieta. Zagrożenia w cyberprzestrzeni.	Pogadanki i warsztaty dla rodziców.	Centrum Multimedialne i pracownia komputerowe. Działania profilaktyczne pedagoga szkolnego.

SFERA ROZWOJU FIZYCZNEGO

Cele wychowawcze (umiejętności, nawyki)	Rodzaj edukacji	Problematyka godzin do dyspozycji wychowawcy	Współpraca z rodzicami	Inne sposobności wychowawcze
Uczeń dba o własną sprawność fizyczną i jest świadomy znaczenia różnych form ruchu w jej kształtowaniu.	Wszystkie rodzaje edukacji (szczególnie WF), godzina z wychowawcą klas IV-VI, zajęcia pozalekcyjne (SKS)	Znaczenie sportu dla zdrowia i kondycji fizycznej. Zdrowe odżywianie. Troska i dbałość o higienę i wygląd zewnętrzny.	Udział rodziców w imprezach sportowych. Wspólne planowanie imprez rekreacyjno-sportowych dla uczniów.	Zajęcia pozaszkolne SKS. Wycieczki, rajdy. Zawody, rozgrywki wewnątrzszkolne i poza szkolne.

Uczeń potrafi współpracować w grupie, podporządkować się określonym regułom działania w zespole.	Wszystkie rodzaje edukacji(szczególnie WF), godzina z wychowawcą klas IV-VI, zajęcia pozalekcyjne (SKS)	• Kultura kibicowania i dopingowania swoich faworytów. • „Kulturalny kibic”.	• Wspólne wyjazdy na mecze.	• Współpraca z klubami sportowymi.
Uczeń potrafi zachęcić rówieśników i Rodziców do różnorodnych form wypoczynku czynnego.	Wszystkie rodzaje edukacji(szczególnie WF), godzina z wychowawcą klas IV-VI, zajęcia pozalekcyjne (SKS)	• Gry i zabawy rekreacyjne jako sposób wypoczynku i relaksu. • Przepisy BHP dotyczące zajęć w terenie.	• Wspólny udział w imprezach integracyjnych, sportowych, festynach.	• Wycieczki, rajdy, festyny.
Uczeń potrafi dążyć do celu, rozbudzać i pogłębiać wiarę we własne możliwości.	Wszystkie rodzaje edukacji(szczególnie WF), godzina z wychowawcą klas IV-VI, zajęcia pozalekcyjne (SKS)	• Zasada „fair-play”.	• Uczeń wie i czuje, że ma wsparcie u swoich rodziców.	• Lekcje otwarte. • Zajęcia poza szkolne SKS.
Uczeń jest świadomy sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu.	Wszystkie rodzaje edukacji(szczególnie WF), godzina z wychowawcą klas IV-VI, zajęcia pozalekcyjne (SKS)	• BHP w szkole. • Zagrożenia współczesnego świata.	• Pogadanki.	• Wycieczki. • Korzystanie z urządzeń w szkole. • Spotkania z pielęgniarką, pedagogiem, Strażą Miejską.

SFERA ROZWOJU DUCHOWO – EMOCJONALNEGO				
Cele wychowawcze (umiejętności, nawyki)	Rodzaj edukacji	Problematyka godzin do dyspozycji wychowawcy	Współpraca z rodzicami	Inne sposobności wychowawcze
Uczeń potrafi poznawać i akceptować siebie.	Wszystkie rodzaje edukacji, godzina z wychowawcą, przyroda, wf.	• Dojrzwianie – co to takiego?	• Prezentacja zawodów wykonywanych przez rodziców.	• Spotkania z psychologiem, pedagogiem. • Zajęcia terapeutyczne.
Uczeń prezentuje swoje wartości i umiejętności.	Wszystkie rodzaje edukacji, godzina z wychowawcą, przyroda, matematyka, wf.	• Ocena swojego zachowania.	• Godziny otwarte, zebrania. • Stawianie dzieciom wymagań na miarę ich możliwości.	• Spotkania z psychologiem, pedagogiem. • Zajęcia terapeutyczne.
Uczeń rozbudza w sobie potrzebę ciągłego rozwoju.	Wszystkie rodzaje edukacji, godzina z wychowawcą, koła zainteresowań.	• Kogo chciałbym naśladować?.	• Zachęcanie i wspieranie dziecka w rozwijaniu swoich zainteresowań (przygotowanie do konkursów i olimpiad).	• Spotkania z psychologiem, pedagogiem. • Zajęcia terapeutyczne.
Uczeń podejmuje decyzje i dokonuje właściwych wyborów.	Wszystkie rodzaje edukacji, godzina z wychowawcą, koła zainteresowań.	• Wybór samorządu klasowego, podział obowiązków. • Wybory do samorządu szkolnego. • Prawa i obowiązki dziecka, ucznia.	• Prezentacja oferty edukacyjnej. • Ukazywanie różnorodnych możliwości dzieciom.	• Spotkania z psychologiem, pedagogiem. • Zajęcia terapeutyczne. • Rzecznik Praw dziecka.
Uczeń prezentuje wysoka kulturę osobistą i trwałe nawyki dobrego zachowania.	Wszystkie rodzaje edukacji, zajęcia pozalekcyjne.	• Kultura nie tylko od święta. • Dlaczego wartości są naszym drogowskazem.	• Włączanie rodziców w organizowanie imprez szkolnych i klasowych.	• Spotkania z psychologiem, pedagogiem. • Zajęcia terapeutyczne.

Uczeń nazywa, analizuje i wyraża swoje uczucia.	Wszystkie rodzaje edukacji, zajęcia pozalekcyjne.	• Rola emocji w życiu. • Moje miejsce w rodzinie. • Moje miejsce w klasie.	• Zachęcanie rodziców do częstych rozmów z dziećmi o uczuciach. • Zwrócenie uwagi rodziców na problemy emocjonalne dzieci w trudnych sytuacjach rodzinnych (rozwód, śmierć, choroba, pojawienie się nowego członka rodziny).	• Spotkania z psychologiem, pedagogiem. • Zajęcia terapeutyczne.
Uczeń reaguje odpowiednio na wszelką przemoc.	Wszystkie rodzaje edukacji, godzina z wychowawcą.	• Mechanizmy powstawania agresji. • Formy agresji i przemocy. • Sposób reagowania na agresję.	• Zapoznanie rodziców z kryteriami ocen z zachowania. • Jasne stawianie granic w wychowaniu.	• Spotkania z psychologiem, pedagogiem. • Współpraca z Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną..
Uczeń rozwija swoją wrażliwość na sztukę, przyrodę i otaczający go świat.	Wszystkie rodzaje edukacji, godzina z wychowawcą, koła zainteresowań.	• Ekologia.	• Ogród szkolny. • Festyny	• Konkursy. • Prezentacje, występy. • Projekty wychowawcze i edukacyjne. • Akcje charytatywne.
Uczeń wyraża siebie poprzez różne formy ekspresji.	Wszystkie rodzaje edukacji, godzina z wychowawcą, koła zainteresowań	• Festiwal Talentów.	• Przedstawienia. • Dzień rodzinny.	• Konkursy. • Prezentacje, występy. • Projekty wychowawcze i edukacyjne.

Program Wychowawczy Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi Nr 14 im. Bohaterów Warszawy w Warszawie opracowany został w zespołach zadaniowych:

I. Zespół nauczycieli świetlicy:

1. Magdalena Wiktorowska – Górka
2. Małgorzata Robakowska

II. Zespół wychowawców klas I – III:

1. Barbara Zając – lider	12. Halina Kawa
2. Wiesława Zynda	13. Joanna Ciosek
3. Beata Symulewicz	14. Gabriela Kowalik
4. Agnieszka Gross	15. Beata Kłoczko
5. Marta Stala – Lesiak	16. Zofia Łuba
6. Anna Basior	17. Mariola Maconko
7. Joanna Pręgoska	18. Edyta Lipińska
8. Ewa Dmoch	19. Lucyna Pytlewska
9. Teresa Domańska	
10. Ewa Targońska – Pytka	
11. Agnieszka Gawron	

II. Zespół wychowawców klas IV – VI

1. Jakub Pasterczyk - lider
2. Marek Langner
3. Agata Łopuszyńska
4. Lidia Jakubik
5. Tomasz Zagroba
6. Dominika Wyrzykiewicz
7. Grażyna Maleszewska
8. Anna Stańczyk

III. Zespół nauczycieli przedmiotów

1. Jadwiga Strzelecka – Włodarz	7. Rafał Pajnowski
2. Paulina Wojtowicz	8. Iwona Janiak
3. Kinga Frankiewicz	9. Ewelina Jancy
4. Anna Kużawska	10. Katarzyna Wilewska
5. Agnieszka Urbańska	11. Karolina Rokicka
6. Justyna Piórkowska	12. Małgorzata Młodzianowska

IV. Opracowanie i analiza ankiet dla rodziców, uczniów i nauczycieli:

1. Agata Łopuszyńska
2. Agnieszka Gawron
3. Edyta Lipińska
4. Agnieszka Zdolska – Nazarewicz

V. Ostateczną wersję Programu Wychowawczego Szkoły opracowały:

1. Agata Łopuszyńska
2. Agnieszka Gawron

Program Wychowawczy Szkoły opracowany został pod merytorycznym kierunkiem pani Grażyny Maleszewskiej – wicedyrektora szkoły.

Program Wychowawczy został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Rodziców i zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną na posiedzeniu w dniu 28 czerwca 2010 roku.